VÝVOJ A SOUČASNOST PUBLIKAČNÍ ČINNOSTI V ENTOMOLOGII V ČSSR

Oldřich Smetana Ladislav Korbel

Ve velmi rozsáhlém referátu autoři shrnuli celou známou publikační činnost v entomologii od prvních počátků knihtisku až do dnešní doby. Prvé literární zmínky o hmyzu se objevovali již v dobách prvotisků, např. v Knize lékařské od Jana Černého, vydané v Norimberku 1517 bylo vyobrazení včel a úlů a zmínka o včelím vosku,dále zprávy o včelařství v překladech Matthioliho Herbáře, zmínky o hmyzu v díle Balbínově, Jan Ámos Komenský v díle Orbis sensularium pictus (1658) mluví o hmyzu Insecta repantis, Insecta volantis a Mallificium. První samostatné práce entomologické, patrně disertace, jsou od F.F.Franka De ephemerarum spparitione Pragae observata (1764) a De Coleopteris meditatio vydané v Praze roku 1766.

V době vzniku různých vědeckých a popularizačních společností začínají vycházet časopisy a sborníky s částečně, i samostatně entomologickým zaměřením.Mezníky této epochy entomologické publikační činnosti bylo zahájení vydávání Časopisu národního musea (1827), časopisu Krok (1821), Živa (1853)v redakci J.E.Purkyněho a J.Krejčího, Vesmír (1872) Sborník entomologického oddělení Národního musea(1922)a mnoho dalších.

Množství vědeckých prací z oboru entomologie uveřejňovali naši badatelé v četných zahraničních časopisech.

Z neperiodických prací je možno upozornit na dílo J.Klimenta,Čeští brouci, Fr.Klapálka Ze života hmyzu a překlad Darwinova díla O vzniku druhů, Jouklovo dílo Motýlové a housenky střední Evropy, Obenbergerova Entomologie ve Velkém ilustrovaném přírodopisu vycházejícím v redakci prof. J.Jandy.

Obdobný vývoj entomologické publikační činnosti byl i na Moravě a ve Slezsku. Na Slovensku byla entomologie zapojena až do roku 1918 na entomologii maďarskou a převážná část prací byla vydávána v Budapešti, i když jednotliví slovenští entomologové navazovali styky s českými pracovníky již mnohem dříve.

Po osvobození po roce 1945 dochází k dalšímu rozkvětu entomologie a začíná vycházet mnoho vysoce hodnotných entomologických prací, např. Klíč zvířeny ČSSR, řada prací v edici Fauna ČSSR, práce Obenbergerova, Balthasarova a další.

Celý seznam entomologických publikací, které byly v referátu uvedeny,nemohl být pro nedostatek místa otisknut,je zájemcům k nahlédnutí u autora MUDr. Oldřicha Smetany,a v dohledné době bude publikován samostatně.